

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 23T/49/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2624010623
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Šimek
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2024:2624010623.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica samosudcom JUDr. Ivanom Šimekom na hlavnom pojednávaní konanom na Okresnom súde Senica dňa 16. septembra 2024, takto

rozhodol:

Obžalovaný G. Č., nar. XX.XX.XXXX v E., trvale bytom R. G.,
t.č. v ÚVV Leopoldov

sa uznáva za vinného, že

dňa 02.04.2024 v presne nezistenom čase približne o 21.40 hod. neoprávnene a bez súhlasu oprávnených užívateľov preliezol oplotenie dvora rodinného domu na adrese N. XXXX/XX, Borský Mikuláš - Borský Peter, čím vnikol na uzamknutý oplotený dvor rodinného domu č. XXXX/XX, ktorého vlastníckmi sú poškodený L. L. a sestra obžalovaného poškodená R. L., a to napriek tomu, že mu výslovne poškodená R. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXXX/XX, R. G. - R. D., poškodený L. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXXX/XX, R. G. - R. D. a poškodený E. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXXX/XX, R. G. - R. D. zakázali chodiť na dvor rodinného domu z dôvodu obťažovania ich osôb obžalovaným, po vniknutí na dvor obžalovaný zvonil na zvonček, búchal na okná domu a keď nikto neotváral, tak si sadol na stoličku pred domom a potom odišiel z dvora, pričom obžalovaný rovnakým spôsobom, teda prekonaním oplotenia už predtým neoprávnene vnikol na dvor rodinného domu N. XXXX/XX, Borský Mikuláš - Borský Peter, a to dňa 02.04.2024 v čase o 10.30 hod., kedy búchal na okná domu a kričal na poškodeného E. L., aby mu otvoril,

t e d a

neoprávnene vnikol do obydľia iného, čin spáchal prekonaním prekážky, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu a čin spáchal voči chránenej osobe - blízkej osobe,

č í m s p á c h a l

zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona (účinného od 6.8.2024) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona (účinného od 6.8.2024).

Z a t o m u u k l a d á

podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona (účinného od 6.8.2024; ďalej len ako „Trestného zákona“), s prihliadnutím na § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 5 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 2 (dva) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraduje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ō v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Senica podal dňa 09.07.2024 na tunajší súd obžalobu na obžalovaného pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného súd postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku a zisťoval, či obžalovaný

c/ rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu

Obžalovaný odpovedal: Áno.

d/ či bol ako obvinený poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby Obžalovaný odpovedal: Áno.

f/ či rozumie právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu, ktorý sa kvalifikuje ako zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona (účinného od 6.8.2024) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona (účinného od 6.8.2024)

Obžalovaný odpovedal: Áno.

g/ či bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestný čin mu kladený za vinu

Obžalovaný odpovedal: Áno.

h/ či sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý sa kvalifikuje ako určitý trestný čin

Obžalovaný odpovedal: Áno.

Súd na základe vyhlásenia obžalovaného a jeho kladných odpovedí na otázky uvedené v § 333 ods. 3, písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku, ako aj po následnom vyjadrení sa prokurátora a obhajcu prijal toto jeho vyhlásenie podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku a zároveň podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku vyhlásil, že dokazovanie o vine obžalovaného zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe sa nevykoná a budú vykonané dôkazy len súvisiace s výrokom o treste. Súd poznamenáva, že obžalovaný priznal spáchanie skutku už v prípravnom konaní.

S poukazom na vyššie uvedené, súd uznal obžalovaného za vinného zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona (účinného od 06.08.2024) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona (účinného od 06.08.2024), ktorého sa dopustil na skutkovom základe tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Súd poznamenáva, že súd posúdil trestnosť činu a trest ukladal podľa Trestného zákona účinného od 06.08.2024, pretože je to pre obžalovaného priaznivejšie (§ 2 ods. 1 Trestného zákona).

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupoval súd v zmysle ustanovení §§ 32, 33a, § 34 ods. 1 až ods. 6 Trestného zákona, pričom bral do úvahy spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, jeho správanie po spáchaní trestného činu, najmä jeho úsilie o náhradu škody a odstránenie škodlivého následku trestného činu a úsilie páchatel'a o dosiahnutie urovnania s poškodeným, ako aj dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu, ako aj na práva a právom chránené záujmy osôb poškodených trestným činom, ako aj osôb, ktoré boli dotknuté škodlivým následkom trestného činu.

Vo všeobecnosti je potrebné skonštatovať, že pri ukladaní trestu musí súd vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu. Túto závažnosť určuje sám zákonodarca a to stanovením rozpätia trestnej sadzby a tým, že jednotlivé trestné činy podľa stanovenej trestnej sadzby a formy zavinenia zaraduje medzi prečiny, zločiny, prípadne obzvlášť závažné zločiny. Tomuto zaradeniu potom zodpovedá buď

možnosť súdu ukladať rôzne druhy trestov, napríklad alternatívne, nespojené s odňatím slobody, alebo povinnosť súdu ukladať len trest odňatia slobody.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, pohnútku, osobu, jeho pomery, možnosti jeho nápravy a pomer a mieru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, vychádzal súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby (personalita trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším občanom - potencionálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a (retribúcia).

Pokiaľ ide o spôsob spáchania činu, následok, zavinenie a pohnútku súd vychádzal z okolností spáchania skutku, ku ktorému sa obžalovaný v celom rozsahu priznal. Obžalovaný neoprávnené vnikol do obydli'a iného, čin spáchal prekonaním prekážky, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu a čin spáchal voči chránenej osobe (blízkej osobe) spôsobom tak, ak je uvedené v skutkovej vete rozhodnutia. Obžalovaný porušil nedotknuteľnosť obydli'a, domovú slobodu zaručenú Ústavou Slovenskej republiky. Vo vzťahu k zavineniu mal súd preukázaný priamy úmysel.

Z hľadiska posúdenia osoby páchatel'a, jeho osobných pomerov a možnosti nápravy obžalovaného zo spisu vyplýva, že obžalovaný už bol v minulosti odsúdený. Obžalovaný bol doposiaľ 12 krát súdne trestaný. Súd predovšetkým poukazuje na ostatné tri odsúdenia obžalovaného.

Rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 2T/40/2016 zo dňa 28.04.2016 mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov nepodmienečne, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., trest vykonal 22.05.2016. Trestného činu sa dopustil voči svojej matke.

Rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 2T/5/2017 zo dňa 15.05.2017 mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov nepodmienečne, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., trest vykonal 20.06.2017. Trestného činu sa dopustil voči svojej matke.

Rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 2T/147/2019 - 300 zo dňa 25.11.2019, právoplatným dňa 30.01.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5To/1/2020-324 zo dňa 30.01.2020 mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky nepodmienečne, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, a to pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c), e) Trestného zákona. Uvedený trest, ktorý mu bol uložený za rovnakú trestnú činnosť, za akú je aktuálne stíhaný, vykonal dňa 01.08.2022. Trestného činu sa dopustil voči svojej matke.

Z výpisu ústrednej evidencie priestupkov MV SR vo vzťahu k obžalovanému mal súd za preukázané, že od 10.04.2018 bol štyrikrát priestupkovo potrestaný, za rôznorodú priestupkovú činnosť, pričom mu boli uložené pokuty (priestupky na č.l. 210).

Zo znaleckého posudku MUDr. Moniky Gregorovej, znalkyni z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatria(č.l. 122-146) okrem iného vyplýva, že u obžalovaného je prítomná rozvinutá závislosť od alkoholu a zmiešaná porucha osobnosti s prevahou impulzívnych a disociálnych rysov, depraváciou a degradáciou. V stave zmeneného vedomia, teda aj v stavoch intoxikácie alkoholom, ale aj v triezvom stave sa môže dopustiť protiprávneho konania, ktoré rezultuje z jeho abnormne štrukturovanej osobnosti (disocialita, impulzivita, neschopnosť sebareflexie, extrapunívne tendencie, zvýšená hyperkritickosť voči ostatným pri zníženej sebakritickosti, absencia adaptívnejších stratégií zvládania konfliktov a

záťažových situácií pri zníženej frustračnej tolerancii). V prípade obžalovaného ide o casus socialis (osoba, ktorá potrebuje pomoc, starostlivosť, solidaritu alebo zabezpečenie zo strany spoločnosti, pretože jej problémy (napr. psychosociálne - ekonomické) presahujú možnosti len jej vlastného riešenia.

Pri posudzovaní poľahčujúcich a priťažujúcich okolností súd u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť a jednu priťažujúcu okolnosť. Obžalovaný sa priznal k spáchaniu trestného činu, tento úprimne oľutoval, čo mu poľahčilo s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona. Obžalovaný už bol v minulosti za trestný čin odsúdený (odsúdenie Okresným súdom Senica sp.zn. 2T/40/2016 a odsúdenie Okresným súdom Senica 2T/5/2017), čo mu priťažilo s poukazom na § 37 písm. m) Trestného zákona.

Vzhľadom k tomu, že v prípade obžalovaného sa jedná o zločinného recidivistu, keďže tento sa už v minulosti dopustil zločinu, za ktorý bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 2T/147/2019 - 300 zo dňa 25.11.2019, právoplatným dňa 30.01.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5To/1/2020-324 zo dňa 30.01.2020, bolo nutné s poukazom na § 38 ods. 3 Trestného zákona zvýšiť dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3.

S poukazom na vyššie uvedené a s prihliadnutím na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, ako aj opätovné spáchania zločinu je zrejmé, že hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby 3 až 8 rokov, je po jej úprave v rozmedzí 4 roky 8 mesiacov až 8 rokov.

Podľa § 39 ods. 5 Trestného zákona (účinného od 06.08.2024) pri vyhlásení o vine na hlavnom pojednávaní môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a pri trestných činoch uvedených v odseku 3 písm. a) trest odňatia slobody nie kratší ako dvadsať rokov. Ak sú pri vyhlásení o vine na hlavnom pojednávaní súčasne splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu podľa odseku 1 alebo 2, môže súd uložiť trest pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu podľa odseku 3.

Súd má za to, že v danom prípade bolo možné použiť ustanovenie § 39 ods. 5 Trestného zákona vzhľadom na to, že obžalovaný pred súdom učinil vyhlásenie o vine, ktoré bolo súdom aj prijaté. Dolná hranica zákonom stanovenej trestnej sadzby je po jej úprave 4 roky a 8 mesiacov, pričom súd má za to, že takýto trest pre obžalovaného by bol neprimerane prísny. Obžalovaný prejavil v konaní sebareflexiu, od samého začiatku sa k spáchaniu trestného činu priznáva, svojho konania úprimne ľutuje, svojej sestre sa ospravedľuje, nikomu nechce ublížiť. Súd tiež pri mimoriadnom znížení trestu zohľadnil spôsob konania tak, ako je popísaný v skutkovej vete, ako aj závery znaleckého posudku tak, ako sú vyššie uvedené. Súd podľa § 39 ods. 5 Trestného zákona znížil obžalovanému trest pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o celú 1/3 (teda maximálne možnú) a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 2 mesiace. Súd len poznamenáva, že pri znižovaní dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby podľa § 39 ods. 5 Trestného zákona sa prihliada len na dolnú hranicu bez ohľadu na sadzbu hornú (teda nevychádza sa z rozdielu medzi hornou a dolnou ako je tomu pri ustanovení § 38 ods. 6 Trestného zákona).

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti súd obžalovanému uložil podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona (účinného od 06.08.2024; ďalej len ako „Trestného zákona“), s prihliadnutím na § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 5 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 2 (dva) mesiace, majúc za to, že s ohľadom na vyššie uvedené okolnosti prípadu, ako aj osobu obžalovaného a jeho postoj k trestnej činnosti je takto uložený trest primeraný, splní funkciu ochrany spoločnosti i prevencie (individuálnej i generálnej) a zároveň vyjadruje aj morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Na výkon trestu odňatia slobody bol obžalovaný v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, keďže obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od oznámenia rozsudku cestou Okresného súdu Senica na Krajský súd v Trnave, pokiaľ sa oprávnené osoby nevzdali odvolania po vyhlásení tohto rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku (§ 309/1 Tr. por.). Odvolanie má odkladný účinok. (§ 306/2 Tr. por.).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a Tr. por.) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2 Tr. por.). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2 Tr. por.)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe (§ 307/1b Tr. por.) a to len vo svoj prospech (§ 308/2 Tr. por.)
- príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech (§ 308/2 Tr. por.).
- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308/2 Tr. por.).
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c Tr. por.), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1 Tr. por.). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu.

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.